

11. Protocol d'intervenció en cas d'incompliment a les normes de convivència

MESURES CORRECTORES I REPARADORES

Malgrat totes les accions que es puguin prendre per prevenir la violència i millorar la convivència i el clima del centre, cal prendre una sèrie de mesures per tal de poder detectar quan hi ha conflicte i, especialment, quan es tracta de casos d'assetjament on el tipus de violència es manifesta sovint sota la superfície de les relacions observables a l'escola, difícil de veure per part dels adults, però ben coneguda per l'alumnat.

Així doncs, cal prendre una sèrie de mesures que ajudin a poder detectar aquestes formes de maltractament per tal de poder intervenir-hi quan abans millor.

Les principals eines de la detecció són:

- 1- L'observació directa a l'aula.
- 2- L'observació directa al pati i a l'espai del migdia
- 3- L'acció tutorial i converses amb l'alumnat.
- 4- Reunió de tutoria i l'infant delegat.
- 5- Enquesta sobre clima escolar, sociograma i altres enquestes.
- 6- Les entrevistes amb famílies.
- 7- El racó de la calma.
- 8- Programes d'interrelació d'edats: padrins i fillols, capsos d'aprenentatge i espais.

El/la mestre/a ha de prendre sempre un paper conciliador fent un treball del conflicte amb respecte cap a totes les persones implicades i escoltant totes les parts amb calma, donant dret a tothom a expressar el seu punt de vista (Veure acords per a la resolució de conflictes). Les bones pràctiques davant d'un conflicte seran les següents al nostre centre:

- Cal mantenir la calma davant del conflicte.
- Cal tenir respecte en l'expressió de les emocions per part dels infants i esperar.
- L'adult ha de mantenir l'autoritat amb empatia.
- Escoltar totes les persones implicades, sense prejudicis.
- Objectivar la situació.
- Ajudar als infants a posar-se en el lloc de l'altre.
- Entendre com es senten.
- No donar per suposat el/la responsable de la situació.
- Fer-los adonar del grau d'afectació de la situació.
- Donar valor al diàleg per entendre la situació.
- Buscar una solució compartida amb els infants, escoltant les seves propostes.
- Si s'escau prendre les mesures de millora de l'actitud i possibles conseqüències.
- Algunes claus verbals de la nostra intervenció amb els infants poden ser:

Davant un conflicte tendim a utilitzar un llenguatge negatiu, cal que en la mesura que podem utilitzem un de positiu. A continuació trobem algunes claus verbals

Tipus de comportament	Clau verbal
Alt nivell d'activitat:	Ja sabem que no t'és fàcil estar-te quiet. Estàs massa irritat Comences a perdre el control
Impulsivitat	És difícil no interrompre. Intenta pensar abans d'actuar.
Capacitat de distracció	Ja sí que t'és difícil parar atenció. Intenta recordar-te on...
Alta intensitat	Ja sé que t'alteres, però... Ja sé que t'és difícil parlar fluïdet, però
Persistència negativa	Ja sé que has de fer un esforç per renunciar a allò que vols de veritat.
Llindar sensorial baix	Ja sé que tens calor quan els altres no. Ja sé que no t'agrada...
Rebuig inicial	Puc comprendre que això és nou per a tu. Ja sé que no és fàcil fer nous amics. Ja sé que el què és nou et pot crear problemes.
Adaptabilitat diferent	Sóc conscient que són difícils els canvis. Puc comprendre que estàs molt entretingut, però et quedes bloquejat.

Davant un conflicte cal ser clar i ferm davant les mesures correctores i/o reparadores que es precisen per la situació donada. La següent taula mostra la relació entre causa i conseqüència davant una conducta contrària a les normes de convivència, així com concreció la gravetat de l'acció. La mesura reparadora l'ha de portar a terme la persona responsable en aquell moment (tutors/es, especialistes, monitors...) i sempre s'haurà d'informar al tutor.

Cal recordar que 3 faltes lleus són una de greu, i que tres faltes greus són una de molt greu, també què alhora de prendre i considerar una acció el/la docent haurà de valorar també la situació i entorn del propi infant. Alguns dels atenuants que podem trobar són:

- Alumnat amb NESE.
- Alumnat amb una situació familiar complexa (ja sigui un alumne/a NEEDS o una situació esporàdica).

També caldrà tenir en compte agreujants davant una situació. Com poden ser:

- Assetjament.
- Reiteració de la conducta.

En qualsevol situació greu o molt greu es farà omplir el full d'incidències als alumnes implicats i es farà arribar a la família (que l'hauran de retornar signat). Aquest full quedarà arxivat a direcció i se'n guardarà una altra còpia a la carpeta d'alumnes.

TAULA DE LES MESURES CORRECTORES I REPARADORES

CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA	VALORACIÓ DE LES CONDUCTES	MESURES CORRECTORES I REPARADORES
1.- FALTES INJUSTIFICADES DE PUNTUALITAT I ABSENTISME.	1.-Acumulacions de tres faltes injustificades de puntualitat (Ed. Primària- Ed. Infantil) 2- S'utilitza el full de control de retards *	1.1 Als 3 retards injustificats al mes, el tutor/a ho comunicarà a la família. Si la poca puntualitat continua (als 6), l'equip directiu trucarà a la família (recordant el perjudici que això comporta per al seu fill/a).
		1.2 L'alumnat que fa retards i absències amb molta freqüència es faran constar a l'informe.
		1.3 En casos d'absentisme greu es farà un informe.

CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA	VALORACIÓ DE LES CONDUCTES	MESURES CORRECTORES I REPARADORES
2 – FALTA INJUSTIFICADA DE : -REALITZACIÓ DE TASQUES ESCOLARS (no fer els deures) - MANCA DE MATERIAL QUE ES DEMANA PUNTUALMENT PER A FER UNA ACTIVITAT CONCRETA. - NO PORTAR INDUMENTÀRIA ADQUADA PER A EDUCACIÓ FÍSICA	2- S'utilitza el full de control de cada aula * 2.1. Acumulació de tres faltes es considera falta lleu.	2.1 FALTA LLEU: En cas de no haver fet els tasques escolars, els hauran de portar al dia següent. O hauran de fer-los a la biblioteca o a l'aula amb el mestre/a a l'hora del pati. En cas de no portar el material demanat específicament es farà una nota a l'agenda. En cas de no portar indumentària a Ed. Física, repercutirà en l'avaluació de l'àmbit.
	2.2 Acumulacions de MÉS DE 3 faltes es considera falta greu.	2.2 FALTA GREU: Quan hi ha hagut més de tres faltes de realització de tasques escolars, es farà un comunicat a les famílies per escrit. Hi haurà una repercussió a l'avaluació de l'àmbit. Dues FALTES GREUS (6 faltes de deures) baixa 1 punt de l'avaluació final i queda reflectit a les observacions. Tres FALTES GREUS (9 faltes de deures) baixa un esglaó de les qualificacions i queda reflectit a les observacions.

		Treball o dossier no presentat reitaradament (se li ha demanat 3 vegades) NO SATISFACTORI, i queda reflectit a les observacions.
--	--	--

CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA	VALORACIÓ DE LES CONDUCTES	MESURES CORRECTORES I REPARADORES
<p>3.1- Actes d'incorreccions, desconsideracions, injúries o ofenses contra membres de la comunitats educativa.</p> <p>Faltes tipificades en l'article 37.1 Llei d'educació 12/2009</p>	<p>Es valoraran els actes de la següent manera i s'anotaran en el full de control d'aula.</p> <p>3.1.1 FALTA LLEU (Tenir en compte que tres faltes lleus equivalen a una de greu):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Molestar a un company - Qualsevol actitud que distorsioni la bona marxa del grup (sorollets, agafar materials sense permís,...). - Falta de respecte directa a un company o petita agressió física. 	<p>3.1.1 FALTA LLEU Amonestació verbal.</p> <p>A CRITERI DE L'ADULT SEGONS LA INTENCIÓ: En el cas de reiteració (ells/es mateixos/es o el mestre/a) apuntar-ho a l'agenda i que els pares ho signin. Privació de pati en cas que és cregui oportú.</p>
	<p>3.1.2 FALTA GREU:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Agressió física a un company/a. -Parlar amb un to <u>inadequat</u> als mestres o altres adults del centre es considerarà falta greu: insults, contestacions inadequades, gestos provocatius, to agressiu o encarar-se. Respondre agressivament, amb falta de respecte. - Fer cas omís de les indicacions dels mestres i personal no docent es considerarà falta greu. - Faltes de respecte a les altres persones (referents a l'origen, religió, ètnia, gènere...) 	<p>3.1.2 FALTA GREU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Amonestació oral 2.- Escrit o dibuix de disculpa (segons edat). Supervisat pel professor/a. Comunicació al tutor/a. 3.- Comunicació dels fets a Direcció. 4.- Omplir full d'incidències individual arxivat a direcció i carpeta d'alumnes. 5.-Trucar a la família per comunicar l'incident greu. <p>Algunes mesures podrien ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Anar a un altre grup amb feina acordada durant unes hores, un dia o temps acordat amb direcció. -Serveis comunitaris.
	<p>3.1.3 FALTA MOLT GREU</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 faltes greus fan 1 de molt greu a nivell de sanció. - Agressió física o insult verbal al mestre o personal de suport o no docent es considerarà falta molt greu. -Agressió física a un company es considerarà molt greu en funció de la gravetat. 	<p>3.1.3- FALTA MOLT GREU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Amonestació oral 2.- Escrit o dibuix de disculpa (segons edat). Supervisat pel professor/a. Comunicació al tutor/a. 3.- Comunicació dels fets a Direcció. 4.- Omplir full d'incidències individual arxivat a direcció i carpeta d'alumnes, si és molt greu la família vindrà a signar-lo a l'escola. 5.-Trucar a la família per comunicar l'incident greu. 6.- Informar/Explicar dels fets a la Comissió de Convivència.

		<ul style="list-style-type: none"> - Canvi de grup de l'alumne durant un període d'1 a 15 dies amb feines preparades (acordat amb direcció i comissió de convivència). - Suspendre del dret a assistir a algunes activitats complementàries (festes, sortides, colònies segons la gravetat de la falta). En cas de quedar privat d'una sortida o colònies l'alumne/a haurà d'assistir a l'escola, on haurà de realitzar tasques de reflexió i feines prèviament preparades. -Suspensió del dret d'assistència a l'escola durant una setmana. <p>Recollit en l'article 37.3 llei de d'Educació</p>
<p>3.2- Actes injustificats que alterin el desenvolupament normal de les activitats del centre.</p> <p><i>Faltes tipificades en l'article 37.1 Llei d'Educació 12/2009</i></p>	<p>3.2.1- Aquests actes es consideraran LLEUS o GREUS en funció de la gravetat es seguirà el full de control d'aula:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quedar-se al pati o en altres espais del centre quan ha entrat la resta d'alumnes de la classe. -Sortir de l'aula sense permís (escapar-se) fora dels horaris establerts. -Altres conductes disruptives. 	<p>3.2.1. FALTA LLEU Amonestació verbal. S'apunta al registre trimestral.</p> <p>A CRITERI DE L'ADULT SEGONS LA INTENCIÓ En el cas de reiteració (ells/es mateixos/es o el mestre/a)apuntar-ho a l'agenda i que els pares ho signin. Privació de pati en cas que és cregui oportú.</p> <p>3.2.2 FALTA GREU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Amonestació oral 2.- Escrit o dibuix de disculpa (segons edat). Supervisat pel professor/a. 3.- Comunicació dels fets a Direcció. 4.- Omplir full d'incidències individual arxivat a direcció i carpeta d'alumnes. 5.-Trucar a la família per comunicar l'incident greu. <p>Algunes mesures podrien ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Anar a un altre grup amb feina acordada durant unes hores, un dia o temps acordat amb direcció. -Serveis comunitaris.
	<p>3.2.2- Aquests actes es consideraran MOLT GREUS:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Escapar-se de l'escola. 	<p>3.1.3- FALTA MOLT GREU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Amonestació oral 2.- Escrit o dibuix de disculpa (segons edat). Supervisat pel professor/a. 3.- Comunicació dels fets a Direcció. 4.- Omplir full d'incidències individual arxivat a direcció i carpeta d'alumnes, si és molt greu la família vindrà a signar-

		<p>lo a l'escola. 5.-Trucar a la família per comunicar l' incident greu. 6.- Informar/Explicar dels fets a la Comissió de Convivència.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omplir full d'incidència signat per la família. - Canvi de grup de l'alumne durant un període d'1 a 15 dies amb feines preparades. - Suspendre del dret a assistir a algunes activitats complementàries (festes, sortides, colònies segons la gravetat de la falta). En cas de quedar privat d'una sortida o colònies l'alumne/a haurà d'assistir a l'escola, on haurà de realitzar tasques de reflexió i feines prèviament preparades. -Suspensió del dret d'assistència a l'escola durant una setmana. <p>Recollit en l'article 37.3 llei de d'Educació</p> <ul style="list-style-type: none"> -Intervenció de la Comissió de Convivència del Consell Escolar. - La mesura reparadora l'ha de portar a terme la persona responsable en aquell moment (tutors/es, especialistes, monitors...) i sempre s'haurà d'informar al tutor.
--	--	--

CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA	VALORACIÓ DE LES CONDUCTES	MESURES CORRECTORES I REPARADORES
<p>4- Deteriorament intencionat o sostracció de les dependències o material del centre.</p> <p>Falta tipificada en l'article. 38 Llei d' Educació 12/2009</p>	<p>4.1 Es considerarà falta greu o molt greu depenent del nivell/grau de deteriorament intencionat i del valor de l'objecte malmès o sostret.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Restituir el material sostret o comprar-lo de nou. -Reparació econòmica de l'objecte o material i abonar-lo al centre o a la persona o persones afectades. -Suspendre del dret a participar en activitats i/o sortides, depenent de la gravetat. <p>En casos molt greus, l'equip directiu parlarà amb la família, i hi haurà intervenció de la Comissió de Convivència del Consell Escolar.</p>

CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA	VALORACIÓ DE LES CONDUCTES	MESURES CORRECTORES I REPARADORES
5- L'ús de telèfon mòbil o altre aparell tecnològic sense el consentiment de l'adult del centre o amb altres fins que no siguin els demanats per la mestre/a Cal portar l'autorització.	5.1.1 FALTA LLEU (Tenir en compte que tres faltes lleus equivalen a una de greu): - Treure el dispositiu fora de la motxilla. - Deixar el dispositiu amb volum.	5.1.1 FALTA LLEU (Tenir en compte que tres faltes lleus equivalen a una de greu): - Amonestació oral - Retirada del dispositiu fins al final del dia
	5.1.2 FALTA GREU: -Ús del dispositiu dins del centre educatiu sense permís. -reiteració dels altres punts.	5.1.2 FALTA GREU: - Retirada del dispositiu La mestra trucarà a la família per a que vinguin a recollir-lo.
	5.1.3 FALTA MOLT GREU La captura, emmagatzematge, tractament o difusió, per mitjans analògics o digitals, de dades de caràcter personal, inclosa la imatge i veu, de membres de la comunitat educativa sense el seu permís	5.1.3 FALTA MOLT GREU - Retirada del dispositiu La mestra trucarà a la família per a que vinguin a recollir-lo. - Realització a les hores del pati d'un treball sobre protecció de dades i d'imatges. - Suspendre del dret a participar en activitats i/o sortides ,depenent de la gravetat. L'equip directiu parlarà amb les famílies implicades, i hi haurà intervenció de la Comissió de Convivència del Consell Escolar.

CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA	VALORACIÓ DE LES CONDUCTES	MESURES CORRECTORES I REPARADORES
6- L'apropiació indeguda de treballs escolars, inclosa la còpia de treballs d'altres alumnes i la còpia d'altres fonts sense citar-ne l'origen	6.1.1 Aquests actes es consideraran LLEUS o GREUS en funció de la gravetat	- Realització d'una carta per part de l'infant explicant els motius pel que ha fet la còpia. - Repetició del treball i en el segon treball màxim qualificació de assoliment satisfactori.

Aplicació de les mesures amb grups amb dificultats interrelacionals

Davant grups amb dificultats interrelacionals es podrà utilitzar la següent aplicació de mesures correctores. Prèviament acordat amb el cicle, CAD, i la comissió de convivència (en un futur l'equip de convivència).

- Amb la primera falta greu d'acumulació (acumulació de tres faltes lleus) = contracte i nota a l'agenda. Si és una falta greu directa (insultar o agressió física serà full d'incidència directe).
- A la segona falta greu es farà un full incidència
- Amb la primera falta molt greu (tres faltes greus) se suspendrà el dret d'anar a una sortida.
- Amb la segona falta molt greu (sis faltes greus) se suspendrà el dret d'anar de colònies.

Totes aquestes faltes seran comptades a través d'un sistema de punts. Aquest sistema és una manera d'aplicar les mesures reparadores de forma més visible pels alumnes.

Aquest sistema sempre ha d'anar acompanyat d'un treball emocional i una reflexió social amb el nen/a, donant importància a la millora positiva dels conflictes.

Pautes a seguir amb alumnat NESE

Abans del conflicte

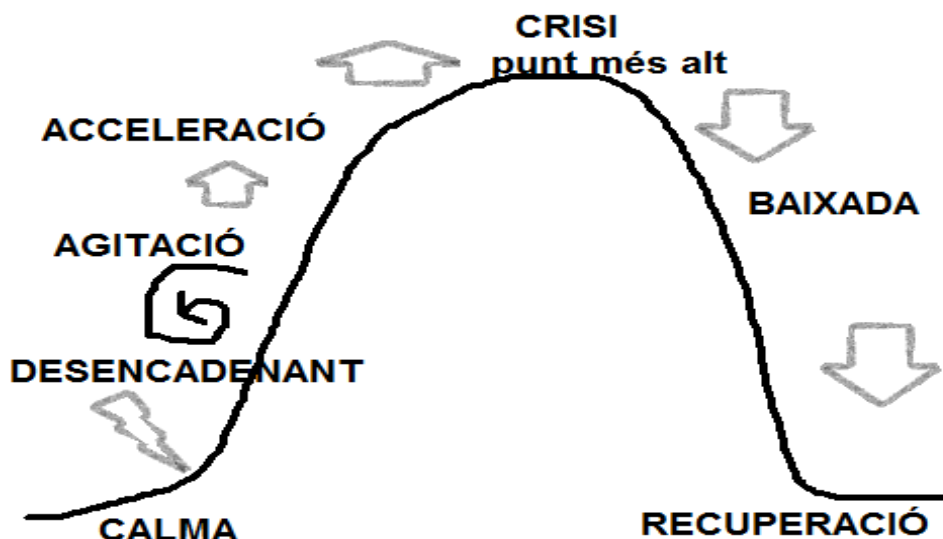
Les mesures reparadores amb l'alumnat NESE neixen des de la prevenció i anticipació de les conductes que poden portar a la sanció. Per aquest motiu és important seguir un conjunt de mesures preventives, les quals s'han d'arribar a fer universals per a tothom de la classe.

- Anticipació de les normes: Cal treballar les normes. Aquestes han de ser clares i concises i cal fer servir un suport escrit (frases socials) i/o visual (pictogrames i seqüències socials).
- Graelles de control i reforç positiu: Diàriament o setmanalment amb l'alumne/a cal fer el seguiment de l'evolució del seu comportament, a través d'una coavaluació/autoavaluació i una breu reflexió sobre aquest quan l'alumne estigui disponible emocionalment. (També poden ser utilitzades com a mesures reparadores).
- Contractes de treball: Pactar objectius amb l'alumnat.
- Timeout: Quan veiem que l'infant comença a realitzar conductes conflictives, parar-lo, deixar que durant una estona faci una altra cosa (anar al lavabo, dibuixar, donar una volta al passadís per tal de tornar a la calma), i que després torni a l'aula a continuar fent l'activitat.
- Cotutor/a dels conflictes: Establir una altra persona de referència amb l'infant perquè aquest es pugui expressar amb confiança amb algú més que amb el tutor/a.
- Tutories individualitzades.
- Flexibilitat en funció de les necessitats i dificultats de cada infant.
- Mesures organitzatives de classe com un racó de treball/joc (individual o del grup).

Cal recordar és diferent i aquestes adequades

Durant el
Quan un conflicte

En el cas de NESE no és

que cada infant no totes mesures seran per a ell o ella.

conflicte
s'experimenta ens desestabilitzem emocionalment. l'alumnat amb un excepció.

Segons la fase d'enuig de l'infant cal actuar d'una manera o una altra, per tant és important identificar el moment en el qual es troba l'infant per actuar d'una forma o una altra. Un cop l'infant sobrepassa la fase d'acceleració la reflexió i diàleg amb ell/a cal fer-se passades unes hores o el dia següent. Podrem identificar les fases a partir d'aquest esquema:

En la següent quadre trobareu les relacions entre fase, comportament i accions que podem portar a terme:

Fases	Comportament	Estratègies
Calma	Estabilitat emocional, comportament productius i interaccions amb altres.	Utilitzar rutines, estructures, normes i expectatives predicibles; comunicació clara, instruccions de qualitat, atenció al comportament positiu i promoure el desenvolupament d'habilitats socials.
Desencadenant	Situacions i/o circumstàncies que comencen el cicle (conflictes, desacord, pressions, errors...)	Utilitzar la resolució de problemes, resolució de conflictes i estratègies de gestió de l'estrès.
Agitació	No resoldre els problemes té com a conseqüència l'excitació emocional (enuig, disgust, inquietud, frustració...) i el descentrament del comportament (mirada fixa, pobre contacte ocular, retraïment, sons i paraules curtes...)	Utilitzar estratègies per calmar, com reconèixer els sentiments ("Veig que estàs disgustat", "estic segur/a que estàs frustrat/da.."). Deixar espai i temps per calmar-se (separar-se, deixar de parlar temporalment sobre els problemes, caminar al voltant...) i fer una activitat de distracció temporalment (alguna cosa divertida o interessant).
Acceleració	L'escalada del comportament involucra a altres en el conflicte (discussió, desafiament, comentaris provocatius, protestes, plors, amenaces, intents de fugida, abús verbal...)	Evitar l'escalada verbal de declaracions (lluïtes de poder, culpar(; estar en calma, mantenir el respecte i l'objectivitat; explicar el comportament esperat i la conseqüència si no es segueix (s'ha de tenir en un pla elaborat prèviament) i seguir el procediment aplicant la conseqüència.
Punt més alt	Amenaces greus a la seguretat d'un mateix o dels altres (destrucció de la propietat, assalts, autolesions, rebequeria, enrabiada, hiperventilació...)	Aïllar i apartar als altres de la situació de còlera; demanar ajuda; i, si es necessita, contenir la còlera del nen/a (guiar-lo físicament a un lloc segur o limitat completament).
Baixada	Reducció de l'agitació amb un comportament poc col·laborador (confusió, retraïment, culpa, negatives, eludir la discussió, possible receptivitat a les instruccions..).	Aïllar i supervisar a l'alumne/a, deixant un temps per refredar la situació, mantenir a l'alumne dedicat a un treball independent i restablir les condicions de l'entorn (recollir i netejar alguna cosa que hagi resultat malmesa a causa de l'incident).
Recuperació	Retornar a l'estat de calma, però amb un to baix, amb anhel o impaciència de tornar a la tasca o l'activitat.	Retornar a les rutines normals, continuant amb les conseqüències, desenvolupant un pla per al proper incident i comunicant les expectatives de comportament.

Després del conflicte

Un cop l'infant està estable emocionalment serà el moment de reflexionar al respecte del que ha passat, per a fer-ho podem utilitzar diferents mètodes:

- Escenificació: fer la representació del que ha passat.
- Reconstrucció dels fets: Amb els agents implicats que cadascú expliqui la seva visió i s'intenti empatitzar amb la situació.

Un cop l'infant entén el que ha passat cal que reflexioni sobre possibles sortides o solucions al problema, o oferir diverses opcions.

Mesures reparadores

Les mesures reparadores amb els infants NESE han d'estar lligades al problema (no serveix com a mesura copiar el que ha fet o quedar-se tota l'estona de pati sense ell, si no té res a veure). L'infant ha d'acabar demanant perdó, fent les paus,... per a poder tornar a la concòrdia. El/la mestre/a ha d'anar treballant totes les situacions per tal d'anar fent modelatge de la conducta i de la resposta.

Davant de casos greus es tractarà directament a la CAD i es parlarà tutor/a i mestra d'educació especial amb la família.

Aquestes mesures i bones pràctiques es compartiran amb tots els agents educatius de l'escola (monitores de menjador i extraescolars, acollida,...) i s'incorporaran al projecte de convivència.

Des de les tutories cal informar i compartir amb els alumnes les mesures per tal de que esdevinguin pautes incorporades al fer dels infants.

Llista de serveis a la comunitat com a mesura reparadora

Alhora de d'encomanar una tasca com a mesura reparadora aquesta haurà de ser conseqüent amb l'acció que ha fet i la gravetat. Algunes mesures podrien ser les següents:

- Netejar taules (malmetre mobiliari de la classe).
- Endreçar la biblioteca (ha fet malbé un llibre).
- Tenir cura dels infants d'educació Infantil (conductes agressives o de falta de respecte amb companys/es).